

EDAK dokumenti

**EDAK dokuments
par koordinētu izpildes sistēmu saskaņā
ar Regulu (EK) Nr. 2016/679**

Pieņemts 2020. gada 20. oktobrī

KOPSAVILKUMS

Definīcija

Koordinētā izpildes sistēma (*CEF*) nodrošina struktūru, lai koordinētu EDAK uzraudzības iestāžu regulārās ikgadējās darbības (ko šajā dokumentā dēvē par “ikgadēju koordinētu rīcību”). Ikgadējā koordinētā rīcība ir veltīta iepriekš noteiktam tematam, un tā ļauj uzraudzības iestādēm šo tematu izskatīt, izmantojot saskaņotu metodiku. Pati *CEF* sniedz procedūras izklāstu, saskaņā ar kuru var tikt īstenota koordinētā rīcība (“noteikumi”).

Mērķi

CEF mērķis ir atvieglot kopīgu rīcību elastīgā, bet koordinētā veidā, sākot no kopīgas izpratnes veidošanas un informācijas apkopošanas līdz vērienīgām pārbaudēm un kopīgām izmeklēšanām. Regulāras ikgadējas koordinētas rīcības mērķis ir veicināt atbilstību, dot datu subjektiem iespēju īstenot savas tiesības, palielināt izpratni, un/vai uzlabot zināšanas par uzraudzības iestādēm.

Juridiskais pamats

Saskaņā ar VDAR 61. panta 1. punktu uzraudzības iestādes ievieš pasākumus efektīvai savstarpējai sadarbībai. VDAR 57. panta 1. punkta g) apakšpunktā ir noteikts, ka uzraudzības iestādes sadarbojas, tostarp apmainās ar informāciju un sniedz savstarpēju palīdzību citām uzraudzības iestādēm, lai panāktu konsekvētu VDAR piemērošanu un izpildi.

Saistība starp *CEF* un VDAR VII nodaļu

CEF neietekmē vienas pieturas aģentūras mehānismu, un to vienmēr piemēro saistībā ar pārrobežu apstrādes darbībām. Savstarpējo palīdzību (VDAR 61. pants) var izmantot kā instrumentu ikgadējās koordinētās rīcības ietvaros, bet, ja iespējams, tai jābūt brīvprātīgai. Visbeidzot, ir iespējams izmantot kopīgas operācijas (VDAR 62. pants), lai tādējādi īstenotu ikgadēju koordinētu rīcību, taču ir iespējams izmantot arī citas, ne tik formālas metodes.

Terminš

Principā un ja resursi būs pietiekami, koordinētā rīcība ilgs vienu gadu. Ja *CEF* tiks pieņemta 2020. gada otrajā ceturksnī, pirmās koordinētās rīcības mērķis tiks noteikts 2020. gada pēdējos divos ceturkšņos, koordinētā rīcība tiks īstenota 2021. gada pirmajā un otrajā ceturksnī un 2021. gada trešajā ceturksnī, tiks sagatavots galīgais ziņojums un tiks izstrādāta jauna koordinēta rīcība.

Satura rādītājs

KOPSAVILKUMS	2
1 Ievads.....	5
2 Kas ir koordinētā izpildes sistēma?	5
2.1 Pārskats par CEF dzīves ciklu	5
2.2 Juridiskais pamats un kompetenču sadalījums	7
2.3 Saistība ar VDAR paredzētajiem sadarbības mehānismiem.....	7
2.3.1 Vienas pieturas aģentūras mehānisms.....	7
2.3.2 Savstarpējā palīdzība	8
2.3.3 Kopīgas operācijas	8

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija,

ņemot vērā 70. panta 1. punkta u) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulā (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk — “VDAR”);

ņemot vērā 61. panta 1. punktu un 57. panta 1. punkta g) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulā (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk — “VDAR”);

ņemot vērā EEZ līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, ko groza ar EEZ Apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija lēmumu Nr. 154/2018;

ņemot vērā tās Reglamentu;

IR PIEŅĒMUSI ŠO DOKUMENTU.

1 IEVADS

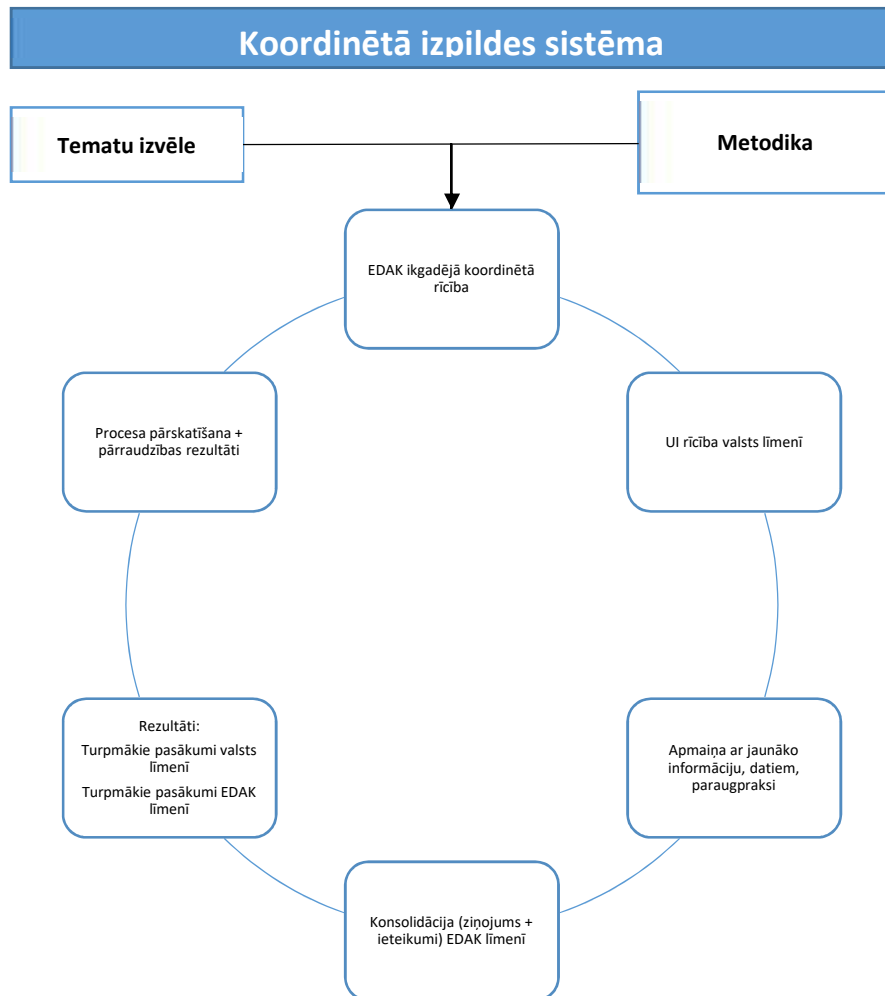
1. Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) ir neatkarīga Eiropas struktūra, kuras uzdevums ir nodrošināt datu aizsardzības noteikumu konsekventu piemērošanu visā Eiropas Savienībā (ES) un veicināt sadarbību starp ES datu aizsardzības iestādēm. EDAK sastāvā ir uzraudzības iestāžu (UI) vadītāji un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) vai to pārstāvji.
2. Visu uzraudzības iestāžu uzdevums ir uzraudzīt un īstenot Vispārīgo datu aizsardzības regulu (VDAR), ko piemēro no 2018. gada 25. maija. VDAR aizsargā pamattiesības uz personas datu aizsardzību un atvieglo personas datu brīvu apriti (VDAR 1. pants). Šim nolūkam VDAR ietver datu subjektu tiesību katalogu un paredz, ka pārzīņiem un apstrādātājiem ir pienākumus ne tikai attiecībā uz datu subjektu tiesību ievērošanu, bet arī attiecībā uz tehniskiem un organizatoriskiem pasākumiem, kas saistīti ar drošības aspektiem. Vispārīgā datu aizsardzības regula piešķir UI būtisku lomu šo noteikumu ievērošanas uzraudzībā, kā arī pienākumu nodrošināt iestāžu sadarbību un saskaņotu to lēmumu pieņemšanu, kas veicina datu brīvu apriti starp dalībvalstīm, tādējādi izveidojot saskaņotu Eiropas telpu datu aizsardzības jomā.
3. EDAK atbalsta pieejas saskaņotību, izmantojot konsekvences nodrošināšanas procedūras, regulāras sanāksmes un (iekšējus) norādījumus. Turklāt VDAR liela uzmanība ir pievērsta sadarbībai starp valstu UI un ir ieviests vienas pieturas aģentūras mehānisms lietu izskatīšanai. Šajā dokumentā ieviestā koordinētā izpildes sistēma (CEF) atbalsta un pilnveido VDAR paredzētos sadarbības mehānismus. Atšķirībā no rīcības, kas tiek veikta, reaģējot uz situāciju (piem., sūdzību izskatīšana), CEF ietvaros veicamajai darbībai ir jābūt proaktīvai.

2 KAS IR KOORDINĒTĀ IZPILDES SISTĒMA?

4. Koordinētā izpildes sistēma (CEF) nodrošina **struktūru, lai koordinētu EDAK uzraudzības iestāžu regulārās ikgadējās darbības** (ko šajā dokumentā dēvē par “ikgadēju koordinētu rīcību”). Ikgadējā koordinētā rīcība ir veltīta iepriekš noteiktam tematam, kuru iesaistītās uzraudzības iestādes var izskatīt, izmantojot iepriekš saskaņotu metodiku.
5. CEF ir pamats ikgadējai koordinētai rīcībai (koordinētas rīcības “noteikumi”). CEF mērķis ir atvieglot kopīgu rīcību elastīgā, bet koordinētā veidā plašākā nozīmē, sākot no kopīgas izpratnes veidošanas un informācijas apkopošanas līdz vērienīgām pārbaudēm un kopīgām izmeklēšanām. Tas galu galā sekmē atbilstību VDAR; nodrošina pilsoņu tiesības un brīvības un samazina tādu pakalpojumu risku, kuri balstās uz jaunām tehnoloģijām datu aizsardzības jomā.

2.1 Pārskats par CEF dzīves ciklu

6. CEF dzīves ciklu, tostarp ikgadējo koordinēto rīcību, var attēlot šādi:

7. Kā liecina šis shematiskais pārskats, koordinētā izpildes sistēma ir struktūra, kura ļauj īstenot ikgadēju koordinētu rīcību. Principā katru gadu EDAK lemj, kāds būs koordinētās rīcības temats, un saskaņo ar to saistīto metodiku. Pēc tam valstu uzraudzības iestādes nosaka ikgadējās koordinētās rīcības izpildes apjomu savā valstī un to īsteno aptuveni viena gada laikā. Dalība koordinētajā rīcībā konkrētajā gadā nav obligāta, taču lēmumiem par tematu izvēli un metodiku vajadzētu būt pēc iespējas iekļaujošākiem, lai panāktu pēc iespējas lielāku UI līdzdalību jebkurā saskaņotā ikgadējā koordinētā rīcībā.
8. Izvēlētās ikgadējās koordinētās rīcības laikā valstu uzraudzības iestādes dalīsies ar jaunāko informāciju par panākto progresu, svarīgiem datiem un vajadzības gadījumā arī ar paraugpraksi. Visi valstu konstatētie fakti tiks apkopoti ziņojumā EDAK līmenī, kurā iesaistītās uzraudzības iestādes sniegs ieteikumus par turpmākiem pasākumiem pēc ikgadējās rīcības īstenošanas (piemēram, turpmākiem izpildes pasākumiem valsts līmenī vai norādījumiem EDAK līmenī). Pēc koordinētās rīcības īstenošanas un ieteikumu sniegšanas iesaistītās uzraudzības iestādes pārskatīs visu procesu kopumā, lai pilnveidotu CEF un vienkāršotu koordinēto rīcību īstenošanu nākotnē. Ja tiks ieteikts veikt turpmākus pasākumus, to īstenošana tiks uzraudzīta.

2.2 Juridiskais pamats un kompetenču sadalījums

9. VDAR ir pamats un pilnvarojums, saskaņā ar kuru tiks īstenota ikgadējā koordinētā rīcība koordinētās izpildes sistēmas ietvaros. Tas nozīmē, ka citi attiecīgie ES tiesību akti (piemēram, Direktīva 2016/680) netiks iekļauti darbības jomā. VDAR nosaka darbības jomu (“kāda veida neatbilstību mēs novēršam, lai vislabāk aizsargātu datu subjektu tiesības”), kā arī juridisko pamatu, pamatojoties uz kuru, var rīkoties. Šajā ziņā ir gandrīz pašsaprotami, ka jebkuras EDAK un valstu uzraudzības iestāžu rīcības piemērošanas jomai būtu jāietilpst VDAR materiālajā un teritoriālajā piemērošanas jomā. Tādējādi CEF un ikgadējo koordinēto rīcību ierobežo VDAR 2. panta (materiālā darbības joma) un 3. panta (teritoriālā darbības joma) ierobežojumi.
10. CEF juridiskais pamats ir atrodams 57. panta 1. punkta g) apakšpunktā, kas valstu uzraudzības iestādēm ļauj sadarboties “tostarp apmainīties ar informāciju un sniegt savstarpēju palīdzību citām uzraudzības iestādēm, lai nodrošinātu konsekventu šīs Regulas piemērošanu un izpildi”. Valstu uzraudzības iestādes, kas piedalās ikgadējā koordinētajā rīcībā, to dara, pamatojoties uz savām padomdevēja pilnvarām, kā arī pildot uzraudzības un izpratnes veicināšanas uzdevumus, kas izklāstīti VDAR 57. panta 1. punktā un 58. panta 3. punktā. Bez tam, ja uzraudzības iestādes nolemj izmantot izmeklēšanas pilnvaras vai piemērot pasākumus, tās var to darīt, pamatojoties uz VDAR 58. panta 1. un 2. punktu.
11. Kas attiecas uz kompetenču sadalījumu starp EDAK un valstu UI, vispirms CEF pieņem, ka VDAR izpilde un ar to saistītā izmeklēšana galvenokārt ir valstu UI kompetencē (sal. VDAR 58. pantu), savukārt EDAK uzdevums ir nodrošināt VDAR konsekventu piemērošanu (sal. VDAR 70. pantu). Tādējādi tikai valstu uzraudzības iestādes ir atbildīgas par izmeklēšanu un turpmākajiem izpildes nodrošināšanas pasākumiem to attiecīgajās jurisdikcijās. EDAK savukārt nodrošina platformu, lai dalītos ar informāciju un apvienotu valstu centienus, un uzņemas atbildību gadījumos, kad ikgadējās koordinētās rīcības rezultāti prasa norādes vai ieteikumus jomās, uz kurām attiecas VDAR 70. panta 1. punkts.

2.3 Saistība ar VDAR paredzētajiem sadarbības mehānismiem

12. CEF un ikgadējā koordinētā rīcība neskar VDAR paredzēto sadarbības un konsekvences mehānismu darbību un citus EDAK un valstu uzraudzības iestāžu uzdevumus un pilnvaras. Visos koordinētajos izpildes pasākumos būtu jāņem vērā kompetenču sadalījums starp EDAK un valstu uzraudzības iestādēm, maksimāli izmantojot abām iestādēm uzticētos uzdevumus un kompetences.

2.3.1 Vienas pieturas aģentūras mehānisms

13. Vienas pieturas aģentūras mehānisms regulē atbildīgo uzraudzības iestāžu sadarbību pārrobežu datu apstrādē ES. Vienas pieturas aģentūras mehānismam ir divējāds mērķis: i) dot atbildīgajām struktūrām un apstrādātājiem iespēju vērsties pie uzraudzības iestādes kā pie Eiropas Savienības centrālā kontaktpunkta; un ii) piešķirt attiecīgajām vietējās struktūras personām pilnvaras, kas vajadzīgas, lai ļautu īstenot viņu tiesības uz datu aizsardzību. Ja kāda apstrāde tiek uzskatīta par pārrobežu apstrādi atbilstoši VDAR 4. panta 23. punktam, ir obligāti jāpiemēro vienas pieturas aģentūras mehānisms, pat ja šī pārrobežu apstrāde ir konstatēta ikgadējās koordinētās rīcības kontekstā. Ja tas notiek, būtu jāievēro pārrobežu lietu izskatīšanai paredzētās procedūras, bet labākā pieeja būtu jānosaka katrā gadījumā atsevišķi.

14. Tā kā ikgadējai koordinētajai rīcībai nevajadzētu radīt nesamērīgu slogu nelielam skaitam vadošo uzraudzības iestāžu un tā kā visām iesaistītajām uzraudzības iestādēm vajadzētu būt kompetentām pārbaudīt iesaistītos pārziņus/apstrādātājus, sākotnēji nevajadzētu būt nodomam aktivizēt vienas pieturas aģentūras mehānismu ikgadējās koordinētās rīcības laikā. Tomēr atkarībā no koordinētās rīcības darbības jomas ir iespējams, ka vienas pieturas aģentūras mehānisms tomēr ir jāpiemēro, piemēram, ja tiek atklāts, ka pārzinis/apstrādātājs, kas tiek pārbaudīts, veic ar attiecīgo tematu saistītu pārrobežu apstrādi. Ja tas notiek, būtu jāievēro pārrobežu lietu izskatīšanai paredzētās procedūras, bet labākā pieeja būtu jānosaka katrā gadījumā atsevišķi. Būtu jāpatur prātā, ka šādos gadījumos VDAR 61. un 62. pantu var izmantot kā līdzekli, lai mazinātu nevajadzīgu slogu (jaunajām) vadošajām uzraudzības iestādēm.

2.3.2 Savstarpējā palīdzība

15. Pienākums sniegt savstarpēju palīdzību attiecas uz visiem gadījumiem, kad uzraudzības iestādei savu uzdevumu veikšanai ir vajadzīga citas uzraudzības iestādes palīdzība. Būtībā VDAR 61. pants nosaka uzraudzības iestādes, kura ir saņēmusi lūgumu sniegt palīdzību, pienākumus un šo pienākumu nepildīšanas sekas. Lai stātos spēkā VDAR 61. pants, tam nav jāattiecas uz pārrobežu apstrādi.

16. VDAR 61. pants un CEF ir divi atšķirīgi instrumenti. Pirmais ļauj uzraudzības iestādēm lūgt vienai otras palīdzību konkrētos jautājumos/gadījumos. Tādējādi vairākas uzraudzības iestādes var vienlaikus izskatīt to pašu jautājumu attiecīgajās valstīs, bet vienotā sistēma ļauj tām apspriest savus konstatētos faktus un plānotos turpmākos pasākumus. VDAR 61. pantu iesaistītās uzraudzības iestādes var arī izmantot kā instrumentu CEF ietvaros, lai apmainītos ar informāciju par konstatētajiem faktiem vai pieprasītu informāciju, jo īpaši IMI sistēmā pieejamo brīvprātīgo savstarpējo palīdzību. Tā kā dalība ir brīvprātīga, izmantojot CEF, būtu jāizvairās uzsākt oficiālu savstarpējās palīdzības procedūru, un saskaņā ar 61. pantā izklāstītajiem norādījumiem tā būtu jāizmanto gadījumos, kad nav iespējams iesniegt neoficiālu lūgumu.

2.3.3 Kopīgas operācijas

17. VDAR 62. pantā ir izklāstīti noteikumi par uzraudzības iestāžu kopīgām operācijām, tostarp kopīgu izmeklēšanu un kopīgiem izpildes pasākumiem. Kopīga operācija notiek tad, ja divas vai vairākas uzraudzības iestādes apvieno spēkus, lai īstenotu kopīgi saskaņotu mērķi. Lai to izdarītu, uzraudzības iestādes nodrošina piekļuvi saviem resursiem, tostarp savām prasmēm un personālam. VDAR 62. pantu piemēro ne tikai pārrobežu gadījumos.

18. Lai nošķirtu CEF no 62. pantā paredzētās kopīgās operācijas, ir svarīgi paturēt prātā, ka CEF ir plašāks satvars, kas ļauj uzraudzības iestādēm izmantot dažādas metodes, lai izskatītu iepriekš noteiktu jautājumu to attiecīgajā valsts līmenī. Šādas metodes ir, piemēram, kopīga apsekojuma veikšana, vērienīgas pārbaudes veikšana vai dalība kopīgā izpratnes veicināšanas pasākumā. Kopīga operācija atbilstoši VDAR 62. pantam arī ir viena no metodēm, ko var izmantot. Tāpēc CEF ir visaptverošs satvars, kurā VDAR 62. pantu var izmantot kā instrumentu ikgadējai koordinētai rīcībai. Šā iemesla dēļ kopīgas operācijas šajā dokumentā nav sīkāk aprakstītas.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vārdā —

priekšsēdētāja
(*Andrea Jelinek*)